

Welkom in de keuzefamilie

Het sociale netwerk van holebi's is kwetsbaarder dan dat van heteroseksuelen. Op zoek naar voldoende sociale ondersteuning en als compensatie voor verstoorde of conflictueuze familiale banden bouwen ze een uitgebreid vriendschapsnetwerk. Onderzoekers spreken van *families of choice*, een keuzefamilie van zelfgekozen gezins- of familieleden. Blijft die vaststelling overeind als ze ook kwantitatief wordt getoetst?

De keerzijde van de medaille is dat deze netwerken voor vrouwen blijkbaar bijkomende verantwoordelijkheden meebrengen. Ze hebben immers meer zorgen wanneer het niet goed gaat met hun netwerkleden en bovendien hebben ze in hun sociale netwerken meer sociale verplichtingen dan mannen.

Een heteronormatief klimaat (heteroseksualiteit is vanzelfsprekend, homoseksualiteit niet) speelt daarin een belangrijke rol. 1% van de Vlamingen heeft geen vertrouwenspersonen. Bij holebi's loopt dit op tot 8%. Dit maakt de holebi's kwetsbaarder omdat ze minder beroep kunnen doen op anderen voor sociale steun.

Onderzoeker Alexis Dewaele (UA) sprokkelde antwoorden bij maar liefst 2.931 respondenten, waarvan een derde vrouwen en twee derde mannen. Zo'n steekproefgrootte bij deze groep is uniek in België. Het stelde Dewaele in staat om in deze groep zinvolle vergelijkingen te maken, bijvoorbeeld tussen verschillende leeftijdsgroepen. De onderzoeksmethode liet ook toe de holibistestekproef te vergelijken met een steekproef die een doorsnede van de Vlaamse bevolking representeert.

Ook holebivrouwen zijn netwerkers

Keer op keer bevestigen vrouwen in een onderzoek hun positie als 'meesternetwerkers': vrouwen verzorgen meer dan mannen de sociale relaties in hun leven en in het leven van anderen. Zo zijn het vaak de vrouwen die in een partnerrelatie ook de familie- en vriendschapsrelaties van hun (mannelijke) partner onderhouden. Bovendien zijn ze de ultieme leveranciers van sociale steun.

Dit blijkt ook wanneer lesbiennes of biseksuele vrouwen worden vergeleken met homo's en biseksuele mannen. Lesbische en biseksuele vrouwen hebben 'rijkere' sociale netwerken: ze voelen zich meer verbonden met hun vriend(inn)en, hebben meer vriend(inn)en als vertrouwenspersoon en meer vertrouwenspersonen tout court. Ten slotte ligt hun actieve participatie aan het verenigingsleven hoger in vergelijking met de mannen uit het onderzoek.

Het sociale netwerk van de holebi

Gemengd publiek onder de vrienden

Laagopgeleide holebi's hebben minder vaak een partner dan hoogopgeleide holebi's. Ze hebben echter meer contact met hun familieleden die bij hen ook vaker als vertrouwenspersonen worden bestempeld. Dit laatste is niet zo verwonderlijk. Ook bij de totale bevolking blijkt dat laagopgeleiden meer terugvallen op traditionele bronnen van sociale steun, met name familie en gezinsleden.

Holebi's voelen zich minder verbonden met hun familieleden, burens en collega's of medestudenten dan de doorsnee Vlaming.

56% van de holebi's heeft een vaste partner, bij de doorsnee Vlaming neemt dit percentage toe tot 81%. Dit kan betekenen dat holebi's meer hindernissen ondervinden om een vaste partner te vinden of dat ze minder belang hechten aan een vaste relatie.

Het vertrouwensnetwerk van de doorsnee Vlaming blijkt voor het merendeel te bestaan uit gezinsrelaties en voor een kleiner deel uit vriendschapsrelaties. Bij holebi's is dit net andersom: het grootste deel van hun vertrouwensnetwerk bestaat uit vrienden of vriendinnen, een kleiner deel uit gezinsrelaties. Holebi's blijken hun

1% van de Vlamingen heeft geen vertrouwenspersonen. Bij holebi's loopt dit op tot 8%. Van de holebi's heeft 56% een vaste partner tegenover 81% van de totale Vlaamse bevolking.

gebrekkige familiebanden te compenseren door uitgebreide vriendschapsnetwerken ('keuzefamilies') op te bouwen. Slechts één op twintig heeft een vriendschapsnetwerk dat exclusief uit andere holebi's bestaat. De meeste holebi's trekken zich dus niet éénzijdig terug in een exclusieve holebi-

seksuele vriendenkring. Integendeel, één op vijf heeft zelfs geen holebivriend(inn)en, wat hen kwetsbaar maakt bij het vinden van een op holebi's gerichte ondersteuning.

Meer info:

**Steunpunt Gelijkekansenbeleid
Policy Research Centre on Equal
Opportunities**

**Lange Nieuwstraat 55
2000 Antwerpen**

Tel.: 03 275 59 43

www.steunpuntgelijkekansen.be